

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Gambarean Mihail Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din or. Xxxxx, regiunea Xxxxx,
Xxxxx, domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 16.06.2014 – 06.06.2016;
2. instanța de apel: 20.09.2018 – 19.12.2018;
3. instanța de recurs: 13.03.2019 – 08.05.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga din 06 iunie 2016, inculpatul Gambarean Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 88 alin. (3) Cod penal, inculpatului Gambarean Mihail i s-a inclus în termenul pedepsei executate, termenul de reținere a lui la etapa urmăririi penale de la 06 august 2013, ora 11:00 până la 09 august 2013.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Gambarean Mihail la 21 februarie 2013, în jurul orei 23:00, aflându-se lângă domiciliul nr. xx pe str. Xxxxx, or. Xxxxx, din cauza relațiilor ostile, apărute anterior cu cetățeanul Martînesco P., intenționat i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu instrumentul de montaj peste cap, prin ce i-a cauzat

lui Martînesco P., vătămarea gravă a sănătății care este periculoasă pentru viață.

Acțiunile inculpatului Gambarea M., au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 151 alin. (1) CP - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață.

În cadrul examinării prezentei cauze penale în instanța de judecată inculpatul Gambarean M., s-a eschivat de la prezentarea în ședințele de judecată, motiv din care prin încheierea Judecătoriai Ceadâr-Lunga din 20 noiembrie 2015 a fost anunțat în căutare cu modificarea măsurii preventive sub formă de interdicție de a părăsi localitatea în arest preventiv cu eliberarea mandatului de arest din momentul reținerii lui (vol. II, f.d. 111-114).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Gagauz I. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 4 ani închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu termen de probațiune de 2 ani.

În motivarea apelului a indicat următoarele argumente:

- la adoptarea sentinței nu au fost luate în considerare toate circumstanțele atenuante, în urma cărui fapt a fost emisă o sentință neîntemeiată;

- instanța de judecată nu a ținut cont în cadrul examinării cauzei penale faptul, că el și-a recunoscut vinovăția, că i-a cauzat părții vătămate Martînesco P. vătămări corporale grave, instanța a ignorat faptul, că acțiunile lui au devenit ca rezultat al acțiunilor ilicite, ale pătimitului care a expus amenințări în adresă lui, inclusiv și cu folosirea cuțitului. Despre acest fapt în cadrul procesului au declarat și martorii;

- partea vătămată de nenumărate ori a fost judecată pentru săvârșirea infracțiunilor grave cu folosirea cuțitului. Toți au știut că el în orice moment ar putea tăia orice persoană cu cuțit, deoarece cuțitul mereu era cu dânsul. Despre acest fapt spuneau și martorii. Din aceste motive, în cadrul conflictului apărut, inculpatul i-a aplicat lovitura menționată.

- a solicitat să fie luate în considerare la aplicarea pedepsei vârsta lui tânără la momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât el atunci a avut 21 de ani, iar partea vătămată l-a iertat și a solicitat în instanța de judecată de a nu fi pedepsită;

- stabilirea în astfel de circumstanțe a pedepsei sub forma de închisoare pe un termen de 6 ani în privința persoanei care nu a fost atrasă anterior la răspunderea penală cu existența circumstanțelor atenuante susmenționate, și în lipsa circumstanțelor agravante la articolul în baza căruia este învinuit, și care prevede pedeapsă sub forma de 3 de închisoare, fără aplicarea art. 90 CP, adică condamnarea cu suspendarea condiționată a

executării pedepsei, cu stabilirea în privința lui a unui termen de probă, este neîntemeiată, și nu corespunde scopurilor și cerințelor pedepsei penale și din acest motiv este ilegală;

- despre emiterea în privința lui a sentinței a aflat la data de 10 septembrie 2018, când a telefonat rudelor. În cadrul examinării cauzei în instanța de judecată din motive familiale el a fost nevoit să plece peste hotarele Republicii Moldova. El a considerat că cauza penală va fi suspendată până ce el se va întoarce, însă hotărârea a fost emisă în lipsa lui, sentința el nu a primit-o și nu a fost înștiințat despre emiterea ei. Conform art. 404 CPP, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2018, a fost admis apelul declarat de către avocatul Gagauz I. în numele inculpatului, sentința casată parțial, în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Gambarea Mihail recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani și nu va fi executată dacă inculpatul în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și munca cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Inculpatul Gambarea Mihail a fost obligat:

- să nu-și schimbe fără permisiunea organului competent domiciliul și/sau locul aflării;

- să participe în programele de probațiune.

Executarea pedepsei a fost impusă Biroului de Probațiune Ceadâr-Lunga.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, din materialele dosarului rezultă că prezenta cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului Gambarean M., și în privința lui a fost intentat dosar de căutare și el se află la etapa executării.

În legătura cu faptul, că în cererea de apel apelantul a indicat data de 10.09.2018, când a fost înștiințat cu sentința, iar în materialele dosarului lipsesc probele primirii de

către inculpatul Gambarean M. a sentinței atacate, cererea de apel depusă la 17.09.2018 de către avocatul Gagauz I., în numele inculpatului Gambarean M., a fost considerată fiind depusă în termen.

Referitor la argumentele privind stabilirea unei pedepse prea aspre, instanța de apel le-a considerat întemeiate din următoarele considerente.

După cum a rezultat din materialele dosarului, inculpatul Gambarean M., a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, care conform art. 16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor grave.

În partea descriptivă a sentinței instanța de judecată a indicat, că „...în cazul dat, instanța de judecată n-a stabilit nici o circumstanță, ce atenuează răspunderea, precum și cummul lor. De aceea, ținând cont de circumstanțele susindicate nu sunt temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 78 Cod penal și stabilirea pedepsei minime inculpatului sub formă de cinci ani de închisoare.

Chiar în cazul de stabilire a pedepsei minime sub formă de 5 ani de închisoare, atunci ținând cont de circumstanțele cauzei și persoana vinovatului, nu există temeiuri pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea termenului de probațiune, dat fiind faptul că nu există temeiuri pentru a face concluzii privind iraționalitatea executării de către vinovat a pedepsei aplicate”.

Instanța de apel a menționat că, instanța de judecată eronat i-a stabilit inculpatului Gambarean M., pedeapsa ținând cont de sancțiunea art. 151 alin. (1) Cod penal, care a fost în vigoare la momentul emiterii sentinței, în timpul când la momentul săvârșirii infracțiunii sancțiunea articolului respectiv prevedea pedeapsa minimă sub forma de 3 de închisoare.

Astfel, instanța de judecată a încălcat prevederile art. 10 alin. (2) Cod penal, care prevede, că legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Încălcarea admisă este drept temei pentru casarea sentinței în partea pedepsei stabilite și emiterea unei noi hotărâri, prin care în lui Gambarean M., în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a menționat că, în prezenta cauză lipsesc atât circumstanțele atenuante, precum și cele care ar agrava vinovăția inculpatului Gambarean M., prevăzute de art. 76-77 Cod penal, că inculpatul anterior a fost judecat în anul 2008 fiind în vârsta minoră, dar a fost liberat de răspunderea penală în conformitate cu art. 54 și 104 Cod

penal, cu aplicarea măsurilor de caracter educativ (vol. I, f.d. 41, 52-53).

De asemenea, instanța de apel a ținut cont de comportamentul inculpatului în timpul și după săvârșirea infracțiunii, precum și faptul că partea vătămată l-a iertat și a solicitat că inculpatul Gambarean M. să nu fie pedepsit.

Luând în vedere cele menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia privind posibilitatea corectării și reeducării inculpatului fără executarea unei pedepse reale sub forma de închisoare și a considerat, că este necesar de a stabili executarea condiționată a pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, cu stabilirea termenului de probațiune de 3 (trei) ani, întrucât corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolarea lui de societate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând temeiurile de casare stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal se atribuie la categoria celor grave, respectiv persoanei condamnate pentru comiterea unor asemenea infracțiuni urmează a-i fi stabilită o pedeapsă proporțională gradului de pericol social;

- instanța de apel nu a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuate, conduita inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării. Astfel, inculpatul Gambarean Mihail ca și în cadrul urmăririi penale, atât și la examinarea cauzei în instanța de judecată nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, s-a eschivat de la prezența față de organul de urmărire penală și instanța de judecată, urmărind scopul de a tergiversa examinarea cauzei respective și a evita răspunderea penală pentru fapta comisă, nu a întreprins nici o acțiune pentru a recupera prejudiciul cauzat prin fapta comisă;

La acest compartiment, de asemenea urmează a fi menționat că, că atât în procesul urmăririi penale, cât și în procesul examinării în fond au fost stabilită lipsa circumstanțelor excepționale, cât și cele atenuante, iar datele privind personalitatea acestuia confirmă predispunerea lui la comiterea infracțiunilor, ținând cont de caracteristica negativă la locul de trai a inculpatului, anterior a mai comis infracțiuni, circumstanțe, care au fost luate în considerație la aplicarea pedepsei de prima instanță, soluția fiind bine argumentată;

- la stabilirea pedepsei, instanța de apel, pe de o parte, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, și a constatat necesar

stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, iar, pe de o altă parte, bazându-se pe aceleași circumstanțe, stabilește un termen de probă în temeiul art. 90 Cod penal, respectiv, acordând o dublă valență juridică circumstanțelor care influențează la individualizarea pedepsei penale. Aplicarea suspendării condiționate a pedepsei penale cu închisoare nu este motivată deloc.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Referitor la motivul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat

pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Gambarean M., Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Gambarean M., aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat însă a fost liberat de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 54 și 104 Cod penal, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, de recunoașterea vinei, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, că partea vătămată l-a iertat și în ședința de judecată a solicitat aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 3 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal

nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror nu este aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe inculpatul **Gambarean Mihail Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **29 mai 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana